

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2002:29 av Maria Wallhager m fl (fp) om gratis influensavaccin för kroniskt sjuka och andra utsatta patientgrupper

Föredragande landstingsråd: Inger Ros

Ärendet

Motionärerna föreslår att kostnadsfri influensavaccinering införs för kroniskt sjuka och andra utsatta patientgrupper i Stockholms län.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad i enlighet med hälso- och sjukvårdsutskottets förslag.

Influensavaccination minskar risken för influensa både hos äldre/kroniskt sjuka och hos yngre/friska personer. Sedan 2001 har vaccineringarna erbjudits kostnadsfritt för ålderspensionärer bosatta i länet. Vaccination rekommenderas därför i första hand för de personer som löper en ökad risk för sådana allvarliga sjukdomsförlopp. Det finns ett värde i ett enkelt och tydligt regelverk kring vilka grupper som ska få gratis influensavaccinering. En utvidgning av kriterierna medför en bedömning som är svår att upprätthålla på lika villkor i hela länet.

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2003-04-23

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 20 augusti 2003.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 2 september 2003.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till m- och kd-ledamöternas förslag *att* återremittera ärendet till hälso- och sjukvårdsutskottet för att få en definition på gruppen som har störst nytta av kostnadsfritt influensavaccin, dels till fp-ledamöternas förslag *att* bifalla motionen.

Landstingsstyrelsens beslutade utan omröstning avslå förslaget om återremiss.

M- och kd-ledamöterna reserverade sig mot beslutet om att avslå återremissyrkandet.

”Landstingsstyrelsen föreslås besluta *att* återremittera ärendet till hälso- och sjukvårdsutskottet för att få en definition på gruppen som har störst nytta av kostnadsfritt influensavaccin.

Influensavaccination minskar risken för influensa framförallt hos äldre/kroniskt sjuka. Sedan år 2001 har vaccination erbjudits kostnadsfritt för ålderspensionärer i länet. Utvärderingen har visat både lägre dödlighet och mindre sjuklighet vilket inneburit lägre sjukvårdskostnader för landstinget. Bland annat visar färskta siffror från Stockholms läns landsting att man förmodligen sparade 70-80 miljoner kronor genom att införa fria influensavaccinationer under vintersäsongen 2001/2002.

Enligt Socialstyrelsen är det patienter med kronisk hjärt- och/eller lungsjukdom, i synnerhet de med hjärtsvikt och nedsatt lungfunktion samt personer över 65 års ålder som är de grupper som har absolut störst nytta av vaccination mot influensa.

Moderata Samlingspartiet är positivt till intentionerna i motionen, men förstår samtidigt svårigheterna att avgränsa gruppen som ska erhålla vaccin kostnadsfritt. Vi anser dock att Hälso- och sjukvårdsutskottet ska få i uppdrag att definiera gruppen som kan ha störst nytta av kostnadsfritt influensavaccin och återkomma med förslag till landstingsstyrelsen snarast.”

Därefter beslutade landstingsstyrelsen bifalla landstingsrådsberedningens förslag samt att avslå det återstående yrkandet.

Beslutet fattades utan omröstning.

M-, kd- och fp-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* bifalla motionen.

Sedan hösten år 2001 erbjuds personer över 65 år i vårt län kostnadsfri influensavaccinering. Erfarenheterna av denna vaccinering är positiva. Den har inneburit minskat lidande för den enskilde. Belastningen på sjukvården har också minskat. Kostnaderna för influensavaccinering vägs mer än väl upp av de minskade kostnaderna inom andra delar av vården.

En annan grupp som kan drabbas svårt av influensa är kroniskt sjuka t ex hjärt- och lungsjuka. På samma sätt som äldre kan influensa för en kroniskt sjuk innebära stort lidande för den enskilde och innebära stora kostnader för sjukvården. Såväl humanitära som ekonomiska skäl talar för att kroniskt sjuka ska erbjudas gratis influensavaccinering. På motsvarande sätt som för äldre skulle en sådan vaccinering med stor sannolikhet även vara ekonomiskt lönsam. Socialstyrelsen rekommenderar att såväl äldre som kroniskt sjuka av medicinska skäl ska erbjudas influensavaccinering.

(s)-majoriteten anser inte att kroniskt sjuka ska erbjudas gratis influensavaccinering. Detta motiveras med att gruppen kroniskt sjuka inte går att definiera. Frågan om hur avgränsning ska gå till verkar majoriteten göra till en av seklets största medicinska gåtor och vars lösning direkt skulle förläna sin upphovsman ett nobelpris. Enligt vår mening är det en omskrivning för att (s)-majoriteten inte vill genomföra en sådan förbättring för de kroniskt sjuka. Medicinsk diagnos skulle kunna vara en stabil grund för att göra en avgränsning av gruppen.”

Ärendet och dess beredning

Maria Wallhager m fl (fp) har i en motion (bilaga), väckt den 11 december 2002 föreslagit landstinget föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* införa kostnadsfri influensavaccinering för kroniskt sjuka och andra utsatta patientgrupper i Stockholms län.

Utskottsbehandling

Hälso- och sjukvårdsutskottet har den 17 juni 2003 avgett yttrande enligt landstingsdirektörens förslag (bilaga).

Fp- och kd-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

M-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande.

”Moderata Samlingspartiet är positivt till intentionerna i motionen, men förstår samtidigt svårigheterna att avgränsa gruppen som ska erhålla vaccin gratis. Vi anser att Beställarkontoret Vård ska få i uppdrag att utreda om det är möjligt att definiera gruppen som kan ha störst nytta av kostnadsfri influensavaccin.”

Bilagor

Motionen

Influensa förorsakar äldre och kroniskt sjuka sjukdom och lidande under främst vinterhalvåret. Sjukvården blir hårt belastad. Det medför problem för den övriga sjukvården med längre väntetider som följd. Erfarenheter från Stockholms läns landsting visar att vaccinering av personer över 65 år mot influensa medför minskat lidande för den enskilde och en minskad belastning inom sjukvården. Den totala kostnaden för sjukvården minskar och väger mer än väl upp kostnaden för influensavaccineringen. Landstingets smittskyddsläkare har konstaterat detta i en utvärdering.

Inom Stockholms läns landsting subventionerade vi tidigare influensavaccinering av personer över 65 år. Sedan hösten 2001 har vi infört kostnadsfri vaccinering för äldre. Erfarenheterna av denna vaccinering är positiv.

En annan grupp som skulle ha stor nytta av gratis influensavaccinering är kroniskt sjuka som t ex hjärt- och lungsjuka. På samma sätt som äldre skulle denna grupp få färre sjukdomar och belasta sjukvården i mindre utsträckning om de vaccinerades mot influensa. Vi föreslår att gruppen som får gratis influensavaccinering utökas med kroniskt sjuka och andra utsatta patientgrupper som t ex patienter med cancersjukdom. Smittskyddsläkaren bör ges i uppdrag att utreda vilka grupper av kroniskt sjuka som kan ha störst nytta av fri influensavaccinering och vilka begränsningar av gruppen som bör göras.

Vi föreslår landstingsfullmäktige beslutar

att införa kostnadsfri influensavaccinering för kroniskt sjuka och andra utsatta patientgrupper i Stockholms län.

Maria Wallhager

Jan Liliemark

Margareta Blombäck

Rolf Bromme

Gunilla Thorsson

Carl-Anders Ifvarsson

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Influensavaccination minskar risken för influensa både hos äldre/kroniskt sjuka och hos yngre/friska personer. Den första gruppen kan man visa störst effekt för och där har också flera internationella studier visat att vaccinering är höggradigt kostnadseffektiv, t o m spar pengar i många fall.

Sedan 2001 har vaccineringarna erbjudits kostnadsfritt för ålderspensionärer bosatta i länet

En utvärdering av vaccinationerna har visat både lägre dödlighet och mindre sjuklighet hos de vaccinerade. Detta har inneburit betydande besparingar för landstinget genom minskade vårdkostnader. En influensavaccination ges på hösten och skyddar under en influensasäsong dvs under ca 6 månader.

När det gäller indikationsområden skriver Soc Styrelsen följande (SOSFS 1997:21):

Även om skyddseffekten mot influensainfektion är ofullständig har ett stort antal studier visat att vaccination kan minska risken för allvarliga komplikationer och död i samband med influensa. Vaccination rekommenderas därför i första hand för de personer som löper en ökad risk för sådana allvarliga sjukdomsförlopp. Ansvarig läkare gör individuella överväganden, men det är Socialstyrelsens mening att vaccination mot influensa är av värde för följande grupper:

1. Patienter med kronisk hjärt- och/eller lungsjukdom; i synnerhet de med hjärtsvikt och nedsatt lungfunktion.
2. Personer över 65 års ålder. Indikationen ökar med stigande ålder och vid underliggande kronisk sjukdom.

Även patienter med andra kroniska sjukdomar, som instabil diabetes mellitus eller gravt nedsatt infektionsförsvar (av sjukdom eller medicinering), kan rekommenderas vaccination mot influensa, men värdet av vaccinationen är ej lika väl dokumenterat som för de ovan nämnda grupperna.

Gruppen med hjärt-lungsjuka är absolut den som bland de med kroniska sjukdomar är mest angelägen att nå, dels därför att den är stor men också för att effekten är så väl dokumenterad. Att avgränsa vilka som lider av en kronisk hjärt-/lungsjukdom kan dock bli svårt, likaså hur det rent praktiskt

ska gå till. Ännu svårare blir det om man tar in andra kroniska sjukdomar, det finns ju ett stort antal sådana grupper och det skulle vara svårt/omöjligt att på medicinska grunder välja vilka som skulle få gratis vaccin och vilka som inte ska få det.

Det finns ett värde i ett enkelt och tydligt regelverk kring vilka grupper som ska få gratis influensavaccinering. En utvidgning av kriterierna medför en bedömning som är svår att upprätthålla på lika villkor i hela länet.